

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Automatizuotas tvarkymas

Automatizuotas tvarkymas

Informacija apie esamą padėtį siekiant bendrauti su nacionaliniais teismais elektroninėmis priemonėmis.

Pastaraisiais metais vis daugiau valstybių narių įvedė teisės aktų pakeitimus, kuriais civiliniame procese leidžiama naudoti šiuolaikines ryšių ir informacijos technologijas. Taip teisminės institucijos ir byla suinteresuotos šalys gali bendrauti naujais būdais, pavyzdžiui, internetu.

Kai kuriais atvejais procesas gali būti pradėtas elektroniniu pareiškimu, kurį ieškovas teismui pateikia internetu; kitais atvejais teismai turi įgaliojimus elektroninėmis priemonėmis įteikti šalims teismo dokumentus; dar kitais atvejais elektroninėmis priemonėmis palaikomi visi ryšiai. Yra keletas valstybių narių, kuriose internetu leidžiama naudotis bendravimui beveik visų rūšių civilinėse bylose, tačiau kitose tai įmanoma tik tam tikrų rūšių bylose.

Dėl šiuolaikinių informacijos technologijų naudojimo civiliniame procese neturi kilti pavojus susijusių šalių pagrindinėms teisėms. Tai, kad šalis negali naudotis tam tikra ryšio priemone, negali su trukdyti jai kreiptis į teismą. Be to, nacionaliniuose teisės aktuose turi būti užtikrinama, kad bendravimas internetu nesukels grėsmės tinkamai procese naudojamų neskelbtinų duomenų apsaugai.

Spustelėjus kurios nors šalies vėliavą, bus pateikta išsami tos šalies informacija.

Paskutinis naujinimas: 18/01/2019

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Automatizuotas tvarkymas - Belgija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Šis klausimas reglamentuojamas „Fenikso“ įstatymais, konkrečiai:

2006 m. liepos 10 d. Įstatymu dėl elektroninėmis priemonėmis vedamų teismo procesų (*loi relative à la procédure par voie électronique*) (2006 m. rugsėjo 7 d. *Belgijos oficialusis leidinys*);

2006 m. rugpjūčio 5 d. Įstatymas, kuriuo iš dalies keičiamos Teismų kodekso nuostatos dėl elektroninėmis priemonėmis vedamų teismo procesų (*loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en vue de la procédure par voie électronique*) (2006 m. rugsėjo 7 d. *Belgijos oficialusis leidinys*).

„Fenikso“ įstatymai taip vadinami dėl to paties pavadinimo IT projekto, kuriuo siekiama užtikrinti elektroninę prieigą prie visų Belgijos teismų, kad ilgainiui visas teismo procesas būtų rengiamas elektroninėmis priemonėmis.

Nuo 2012 m. gruodžio 31 d., be minėtų Fenikso įstatymų, laipsniškai įsigaliojo du įstatymai. Tai yra:

2012 m. gruodžio 31 d. Įstatymas, kuriuo nustatomos įvairios nuostatos, visų pirma teisingumo srityje (*loi portant dispositions diverses, spécialement en matière de justice*);

2012 m. gruodžio 31 d. Įstatymas, kuriuo nustatomos įvairios nuostatos teisingumo srityje (*loi portant dispositions diverses en matière de justice*).

Tačiau laipsniškas įsigaliojimas dar nereiškia, kad teismo procesas gali vykti elektroninėmis priemonėmis, nes šios nuostatos daugiausia yra tokios, kurios galėtų būti taikomos ir rašytiniam teismo procesui. Taigi kol kas paprastai rengiamas „tradicinis“ neelektroninis teismo procesas.

Per tą laiką teismo kanceliarijoms ir prokuratūrų sekretoriatams buvo sudaryta galimybė naudoti bylų tvarkymo IT taikomąją programą, kuri leidžia visus dokumentus ir informaciją tvarkyti elektroninėmis priemonėmis. Be to, tiriamos įvairios galimybės, kad procesinius dokumentus ir įrodymus teismų kanceliarijoms būtų galima pateikti elektroninėmis priemonėmis.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Netaikytina.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Netaikytina.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Netaikytina.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Netaikytina.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Netaikytina.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Netaikytina.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Netaikytina.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Netaikytina.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Netaikytina.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Netaikytina.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Teismų kodekso (*Code judiciaire*) 32ter straipsnyje nustatyta, kad bet koks pranešimas ar dokumentas teismams, prokuratūroms ar teismo tarnyboms, įskaitant teismų kanceliarijas ir prokuratūrų sekretoriatas, taip pat bet koks teismo, prokuratūros ar teismo tarnybų, įskaitant teismo kanceliarijas ir prokuratūrų sekretoriatas, pranešimas advokatui, teismo pareigūnui arba notarui, taip pat advokato, teismo pareigūno ar notaro pranešimas gali būti teikiamas naudojant teismų IT sistemą.

Remiantis šia nuostata buvo sukurtas *e-Box* tinklas, skirtas pranešimams ir dokumentams pateikti, ir *e-Deposit* sistema, konkrečiai skirta reikalavimams, argumentams ir įrodymams pateikti civilinėse ir baudžiamose bylose.

Šios priemonės gali būti naudojamos tik ministro įsakyme nurodytuose teismuose.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Netaikytina.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Netaikytina.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Netaikytina.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Netaikytina.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokiu būdu?

Netaikytina.

Paskutinis naujinimas: 04/09/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Bulgarija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Bulgarijos teisėje tokia galimybė nenumatyta. Ieškiniai paduodami raštu teismo kanceliarijai ir turi būti surašyti bulgarų kalba. Ieškiniai gali būti siunčiami paštu, tačiau ne faksu ar e. paštu.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Žr. atsakymą į 1 klausimą.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Pagal Bulgarijos teisę procesiniai šalių veiksmai civilinėse ir komercinėse bylose nelaikomi galiojančiais, jei atliekami elektroninėmis priemonėmis ir pasirašomi elektroniniu parašu. Šalys iškelia bylą teisme paduodamos bulgarų kalbą surašytą ir pasirašytą ieškinį. Ieškinį galima įteikti atitinkamo teismo tarnautojo biure arba, užrašius adresą, išsiųsti teismui paštu.

Civilinio proceso kodekso (GPK) 184 straipsniu elektroninius dokumentus ir popierinius dokumentus leidžiama pateikti kaip įrodymus civilinėse ir komercinėse bylose. Elektroninis dokumentas gali būti pateikiamas teismui atspausdintas popieriuje. Jei dokumentą ginčija priešinga šalis, jį reikėtų pateikti elektroninėje laikmenoje. Jei nėra įrangos ir darbuotojų, kurie yra reikalingi norint atgaminti elektroninį dokumentą teismo posėdyje, teismas gali reikalauti, kad elektroninį dokumentą pateikusi šalis pateiktų kitoms šalims elektroninę jo kopiją.

Elektroninio dokumento, visų pirma elektroninio parašo, kuris yra privalomas teikiant elektroninį dokumentą, ginčijimo procedūra nustatyta Elektroninių dokumentų ir elektroninio parašo įstatyme.

Vienintelė Civilinio proceso kodekso nuostata dėl internetu atliekamo procesinio veiksmo yra susijusi su skolininko reikalavimų areštu vykdymo byloje. Ši teisinė tvarka yra vykdymo proceso dalis, o veiksmus atlieka antstolis.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Civilinio proceso kodekso 42 straipsnio 4 dalimi pranešimus šaliai civilinėje ar komercinėje byloje leidžiama įteikti e. paštu. Pranešimai pagal kodekso 44 straipsnio 3 dalį laikomi įteiktais tada, kai jie įvedami į nurodytą informacinę sistemą ir įteikimas patvirtinamas atitinkamo elektroninio įrašo kopija.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Žr. atsakymą į 13 klausimą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Žr. atsakymą į 13 klausimą.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Bulgarijos teisėje tai nenumatyta. Žr. atsakymą į 12 klausimą paskutinę pastraipą.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokiu būdu?

Teismų sprendimai viešai prieinami (registruotis nebūtina) Bulgarijos Respublikos Aukščiausiosios teismų tarybos interneto svetainėje <http://legalacts.justice.bg/>. Teismo sprendimų galima ieškoti pagal įvairius kriterijus, pavyzdžiui, „teismas“, „bylos rūšis“, „metai“, „bylos numeris“ ir „raktiniai žodžiai“. Taip pat galima papildomi, konkretesni paieškos kriterijai. Atlikusi paiešką, bylos šalis arba jos atstovas gali atsisiųsti teismo sprendimą „doc.“ formatu. Sprendimai skelbiami iš karto po jų priėmimo, laikantis Asmens duomenų apsaugos įstatymo ir įslaptintos informacijos apsaugos įstatymo reikalavimų. Sprendimai skelbiami taip, kad negalėtų būti nustatyta juose nurodytų fizinių ir juridinių asmenų tapatybė. Sprendimai bylose dėl asmenų civilinės ar sveikatos būklės skelbiami be motyvų.

Be to, kiekvieno teismo interneto svetainėje galima stebėti bylų ir susijusių teismo sprendimų eigą. Teismo sprendimus ir informaciją apie bylos eigą galima susirasti naudojant pirmiau nurodytus paieškos kriterijus, o sprendimai skelbiami aprašytu būdu. Atlikusi paiešką, bylos šalis arba jos atstovas gali atsisiųsti teismo sprendimą „doc.“ formatu.

Paskutinis naujinimas: 25/06/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Čekija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, Čekijos Respublikoje bet kurį ieškinį galima pateikti elektroniniu būdu.

Ieškiniai gali būti teikiami a) elektroniniu paštu su sertifikuotu elektroniniu parašu arba b) duomenų laukelyje, t. y. specialioje elektroninėje saugykloje, skirtoje dokumentams pateikti ir veiksams atlikti valstybinės institucijos atžvilgiu. Šios procedūros yra lygiavertės standartinei rašytinei formai. Ieškinį taip pat galima pateikti paprastu elektroniniu paštu be sertifikuoto elektroninio parašo, tačiau tada per tris dienas identiškas tekstas turi būti pateiktas standartine rašytine forma arba pirmiau a ir b punktuose aprašytais būdais. Informacija apie visas šias procedūras išdėstyta atsakyme į klausimą Nr. 6.

2 Jeigu taip, kokių rūšių byloje ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Ieškinį dėl bet kurios bylos galima pateikti elektroniniu būdu. Elektroninį mokėjimo įsakymą galima pateikti tik elektroniniu būdu.

Elektroninio mokėjimo įsakymo procedūra yra speciali sutrumpinta procedūra. Ieškovas pateikia ieškinį elektronine forma, užpildyta svetainėje [ePodatelna](http://epodatelna.justice.cz/) <http://epodatelna.justice.cz/> ir jį pasirašo sertifikuotu elektroniniu parašu. Ieškovas gali reikalauti iki 1 mln. CZK sumos, o elektroninio mokėjimo įsakymo išdavimo sąlygos, be kita ko, yra tinkamai užpildyti formą ir sumokėti teismo rinkliavą. Jeigu visos sąlygos įvykdytos, teismas gali išduoti elektroninį mokėjimo įsakymą. Jame jis nurodo atsakovui per 15 dienų nuo įsakymo gavimo sumokėti reikalavimo sumą ir proceso išlaidas arba pateikti įsakymą išdavusiam teismui apeliacinį skundą. Apeliacinė tvarka neapskųstas elektroninis mokėjimo įsakymas turi galutinio sprendimo poveikį. Jeigu kuris nors iš atsakovų per nustatytą laiką jį apskundžia apeliacine tvarka, visas elektroninis mokėjimo įsakymas panaikinamas ir teismas skiria posėdį.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Elektroninis ieškinytis gali būti pateiktas bet kuriuo metu.

Jeigu ieškinytis pateikiamas elektroniniu paštu su sertifikuotu elektroniniu parašu, galima naudotis svetaine [ePodatelna](http://epodatelna.justice.cz/) <http://epodatelna.justice.cz/> (tačiau joje pateikiama informacija tik čekų kalba). Ieškinytis taip pat gali būti teikiamas atitinkamo teismo kanceliarijos el. pašto adresu. Teismo kanceliarijų adresus galima rasti svetainėje <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/Soudy.aspx>.

Jeigu ieškinytis pateikiamas teismo duomenų laukelyje, atitinkamo teismo duomenų laukelių identifikatorius galima rasti viešojo administravimo portale, duomenų laukelių saugyklų sąrašė <http://seznam.gov.cz/> – skiltyje „Valstybės administracinės įstaigos“, arba Teisingumo ministerijos svetainėje <https://www.justice.cz/>, atskirų teismų kontaktinių duomenų skiltyje.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Paprastai operacijas galima atlikti bet kuriuo formatu, jeigu tam tikriems veiksams teisės aktais nenurodytas konkretus formatas. Svarbiau, kad pateikti duomenys būtų suprantami ir aiškūs.

Naudojantis tam tikromis elektroninėmis procedūromis, ieškovų galimybes gali riboti skirtingoms ryšių priemonėms būdingi parametrai. Pavyzdžiui, naudojantis portalu [ePodatelna](http://epodatelna.justice.cz/) <http://epodatelna.justice.cz/> (žr. klausimus Nr. 2, 3 ir 6), didžiausias leistinas visų priedų dydis yra 10 MB, o priimtini dokumentų formatai yra *pdf, rtf, xls, doc* ir *txt*. Atitinkamai į duomenų laukelius perduodamų pranešimų dydis turi neviršyti 10 MB, o priimtini į duomenų laukelius siunčiamų duomenų pranešimų formatai yra *pdf, PDF/A, xml* (jeigu jis atitinka duomenų pranešimo gavėjo paskelbtą viešai prieinamą XSD schemą), *fo/zfo, html/htm, odt, ods, odp, txt, rtf, doc/docx, xls/xlsx, ppt/pptx, jpg/jpeg/jfif, png, tif/tiff, gif, mpeg1/mpeg2, wav, mp2/mp3, isdoc/isdocx, edi, dwg, shp/dbf/shx/prj/qix/sbn/sbx, dgn* ir *gml/gfs/xsd*. El. pašto adresu duomenys turėtų būti teikiami HTML formatu, PLAIN TEXT su koduotu tekstu ISO-8559-2, ISO - 8559-1(LATIN-1), Unicode arba UTF-8. El. pašto pranešimo dydis, įskaitant priedus, turi neviršyti 5 MB. Palaikomos operacinės sistemos yra šios: *Windows 98, Windows 2000, Windows 2003, Windows XP, Windows Vista* (*Windows Vista* atveju nustatyta problema su tam tikra elektroninių kvalifikuotų sertifikatų HW saugykla (pvz., lustinių kortelių skaitytuvu SCR3320), šiuo metu negalima pasirašyti ar siųsti elektroninių duomenų naudojantis šiuo skaitytuvu – siunčiamus duomenis galima pasirašyti ir siųsti, jeigu programėlėje *Java* yra nurodyta *px* rinkmena (p. 12) ir įvedamas privataus rakto slaptažodis). Ieškovas, kuris nusprendžia naudoti portalą [ePodatelna](http://epodatelna.justice.cz/) arba duomenų laukelį, gali vadovautis nurodymais ir vartotojo vadovu, su kuriais galima susipažinti atitinkamuose tinklalapiuose.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Teismai ir teismo antstoliai imasi veiksmų pagal teisės aktus, kuriais reglamentuojama asmens duomenų apsauga (ypač Įstatymu Nr. 101/2000 Coll. dėl asmens duomenų apsaugos), ir pagal kitus atitinkamus teisės aktus.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Įprastame civiliniame procese pateikti ieškinį galima naudojantis trimis skirtingomis elektroninėmis procedūromis:

pirmiausia, ieškinį galima pateikti elektroniniu paštu su sertifikuotu elektroniniu parašu. Sertifikuotas elektroninis parašas apibrėžtas Įstatymo Nr. 227/2000 Coll. dėl elektroninių parašų 11 straipsnyje; tai yra a) garantuotas parašas, grindžiamas Čekijos akredituoto sertifikavimo paslaugų teikėjo išduotu kvalifikuotu sertifikatu ir apimantis informaciją, pagal kurią galima vienareikšmiškai nustatyti pasirašiusįjį asmenį (Čekijos Respublikoje akredituotų paslaugų teikėjų sąrašas pateiktas Čekijos Vidaus reikalų ministerijos svetainėje <http://www.mvcr.cz/clanek/prehled-udelenych-akreditaci.aspx>), arba b) garantuotas elektroninis parašas, grindžiamas kvalifikuotu sertifikatu, išduotu ne Čekijos Respublikos teritorijoje įsisteigusio sertifikavimo paslaugų teikėjo, jeigu kvalifikuotas sertifikatas išduodamas teikiant vieną iš paslaugų, įrašytų į patikimų sertifikavimo paslaugų sąrašą, ir yra priskirtas paslaugoms, kurias sertifikuotų paslaugų teikėjas yra akredituotas teikti, arba kaip paslauga, kurios teikimas prižiūrimas pagal atitinkamus ES reglamentavimo aktus. Toks ieškinio pateikimas yra lygiavertis standartinei rašytinei formai. Ieškovas, pageidaujantis ieškinį pateikti tokiu būdu, turėtų susipažinti su svetaine [ePodatelna](http://epodatelna.justice.cz/) <http://epodatelna.justice.cz/>. Ieškinytis taip pat gali būti siunčiamas atitinkamo teismo kanceliarijos el. pašto adresu. Teismo kanceliarijų adresus galima rasti svetainėje <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/Soudy.aspx>, kur pateikiami atskirų teismų kontaktiniai duomenys.

Antra, galima naudotis duomenų laukeliu, kuris yra speciali elektroninė duomenų saugykla, skirta dokumentams pateikti ir veiksams atlikti Čekijos Respublikos valstybinės institucijos atžvilgiu. Duomenų laukeliai daugiausia reglamentuojami Įstatymu Nr. 300/2008 Coll. dėl elektroninių veiksmų ir autorizuotos dokumentų korespondencijos. Toks ieškinio pateikimas yra lygiavertis standartiniam rašytiniam formatumui. Informaciją apie duomenų laukelių sistemą galima rasti svetainėje <http://www.datoveschranky.info/>, o vartotojai prie paskyros prisijungia per tinklalapį <https://www.mojedatovaschranka.cz/>. Duomenų laukeliai yra priskirti visiems teismams. Atskirų teismų duomenų laukelių identifikatorius galima rasti viešojo administravimo portale, duomenų laukelių saugyklų sąrašė <http://seznam.gov.cz/> – skiltyje „Valstybės administracinės įstaigos“, arba Teisingumo ministerijos svetainėje <https://www.justice.cz/>, atskirų teismų kontaktinių duomenų skiltyje.

Trečia, ieškinį taip pat galima pateikti paprastu elektroniniu paštu be patvirtinto parašo. Tačiau tekstą, identišką taip pateiktam ieškiniui, per tris dienas reikia pateikti standartine rašytine forma arba pirmiau aprašytais būdais, priešingu atveju teismas jį neatsižvelgs (Civilinio proceso kodekso 42 straipsnis).

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Taip, už teismo procesą imama rinkliava. Ieškovas pagal rinkliavų skalę nustatytą rinkliavą gali sumokėti arba į atitinkamo teismo sąskaitą Čekijos nacionaliniame banke, arba, jeigu ji yra ne didesnė kaip 5 000 CZK – fiskaliniu antspaudu. Jeigu rinkliava nesumokama ieškiniu pateikimo metu, teismas paragina ieškovą ją sumokėti, nustato konkretų terminą ir informuoja ieškovą apie rinkliavos nesumokėjimo padarinius. Suėjus terminui, procesas sustabdomas.

Rinkliavos už elektroninėmis priemonėmis pradėtą procesą ir šių rinkliavų mokėjimo būdai nesiskiria nuo mokėjimo už standartiniu būdu pradėtą procesą būdo. Išimtis taikoma elektroninio mokėjimo įsakymo procedūrai, kurios teismo rinkliava yra šiek tiek mažesnė negu už įprastą civilinį procesą.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Taip. Internetu pateiktus dokumentus galima atsiimti tokiu pat būdu kaip ir standartiniu būdu pateiktus dokumentus. Dokumentus galima atsiimti elektroniniu arba standartiniu būdu.

Kalbant apie ieškinį, ieškovas gali jį atsiimti visą arba iš dalies, kol teismo sprendimas nėra įsiteisėjęs. Jeigu ieškinyje atsiimamas, teismas procesą sustabdo visiškai arba atsiimto ieškinio ribose. Jeigu ieškinyje, kuriuo pradamas procesas, atsiimamas po to, kai teismas priima sprendimą dėl bylos, tačiau sprendimas dar nėra įsiteisėjęs, teismas atsiimto ieškinio ribose nusprendžia, ar atšaukti sprendimą. Jeigu kitos šalys dėl pagrįstų priežasčių nesutinka su ieškiniu atsiėmimu, teismas nusprendžia, kad ieškiniu atsiėmimas negalioja, išskyrus ieškinius tam tikruose konkrečios rūšies procesuose (Civilinio proceso kodekso 96 straipsnis).

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Atsakovas gali palaikyti ryšį internetu, tačiau tai neprivaloma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Jeigu atsakovas per įstatymais nustatytą laiką pateikia atsiliepiamą į elektroninį mokėjimo įsakymą, visas elektroninis mokėjimo įsakymas panaikinamas, teismas skiria posėdį ir teismo procesas vykdomas įprastu būdu, t. y. vykdomas standartinis civilinis pirmosios instancijos teismo procesas.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepiamo į ieškinį?

Jeigu per įstatymais nustatytą laiką atsakovas nepateikia atsiliepiamo į elektroninį mokėjimo įsakymą, elektroninis mokėjimo įsakymas įgyja galutinio teismo sprendimo galią.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Bet kurios rūšies proceso atveju dokumentai teismui gali būti įteikti elektronine forma. Techninė informacija išdėstyta atsakyme į klausimą Nr. 4.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Teismas informaciją įveda į duomenų laukelius, priklausančius juos sukūrusiems subjektams. Daugiau informacijos apie duomenų laukelius žr. atsakyme į klausimą Nr. 6.

Teismas dokumentus ir sprendimus taip pat gali pristatyti elektroniniu paštu su sertifikuotu parašu el. pašto adresu, kurį adresatas nurodė teismui, jeigu adresatas prašė teismo tokiu būdu pristatyti medžiagą, su tuo sutiko ir nurodė akredituotą sertifikavimo paslaugų teikėją, kuris išdavė kvalifikuotą sertifikatą ir tvarko jo registraciją, arba pateikė nuosavą galiojantį kvalifikuotą sertifikatą. Informaciją apie kvalifikuotus sertifikatus žr. atsakyme į klausimą Nr. 6. Kad dokumentai būtų laikomi pristatytais, adresatas turi per 3 dienas nuo dokumento išsiuntimo savo garantuotu elektroniniu parašu patvirtinti (pvz., atitinkamo teismo el. pašto adresu) duomenų pranešimo gavimą.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Teismo sprendimai įvedami į duomenų laukelius, priklausančius juos sukūrusiems subjektams. Daugiau informacijos apie duomenų laukelius žr. atsakyme į klausimą Nr. 6.

Teismo sprendimai taip pat gali būti pristatomi elektroniniu paštu su sertifikuotu parašu el. pašto adresu, kurį adresatas nurodė teismui, jeigu adresatas prašė teismo tokiu būdu pristatyti medžiagą, su tuo sutiko ir nurodė akredituotą sertifikavimo paslaugų teikėją, kuris išdavė kvalifikuotą sertifikatą ir tvarko jo registraciją, arba pateikė nuosavą galiojantį kvalifikuotą sertifikatą. Informaciją apie kvalifikuotus sertifikatus žr. atsakyme į klausimą Nr. 6. Kad dokumentai būtų laikomi pristatytais, adresatas turi per 3 dienas nuo dokumento išsiuntimo savo garantuotu elektroniniu parašu patvirtinti (pvz., atitinkamo teismo el. pašto adresu) duomenų pranešimo gavimą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, apeliacinį skundą galima pateikti elektroniniu būdu, taip pat kaip ir ieškinį. Žr. klausimą Nr. 6.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip, vykdymo procesą galima pradėti elektroniniu būdu, taip pat kaip ir ieškinį.

Jeigu ieškovas nusprendžia mokėjimą išieškoti per teismo antstolį, *mutatis mutandis* taikomas atsakymas į klausimą Nr. 6. Teismo antstolių ir jų el. pašto adresų sąrašą, taip pat duomenų laukelių identifikatorius galima rasti svetainėje <http://www.ekcr.cz/>.

Teismo vykdymo atveju galima remtis atsakymu į klausimą Nr. 6.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Čekijos teismų kanceliarijos elektroniniu paštu arba telefonu paprastai palaiko ryšį su šalimis ir jų teisiniais atstovais atsakydamos į užklausas dėl jų bylos būklės.

Pagrindinė informacija apie proceso metu atliktus veiksmus (be asmens duomenų) taip pat prieinama internete, svetainėje *InfoSoud*: <http://infosoud.justice.cz/InfoSoud/public/search.jsp> (tik čekų kalba). Informacija apie būsimus procesus pateikta svetainėje *InfoJednání*: <http://infojednani.justice.cz/InfoSoud/public/searchJednani.jsp>. Norint prisijungti prie sistemos, reikia įvesti teismo pavadinimą ir bylos numerį.

Paskutinis naujiniimas: 06/03/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorijų teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Airija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip. Tam tikrus procesus įmanoma pradėti internetu, pvz., galima pateikti ieškinius dėl nedidelių sumų.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Ieškovai, teikiantys ieškinius dėl nedidelių sumų (t. y. tam tikrus iki 2 000 EUR vertės ieškinius), gali pasirinkti galimybę savo ieškinį teikti elektroniniu būdu.

[Ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūra](#) yra alternatyvus būdas pradėti ir vykdyti civilinį ieškiniu dėl nedidelės sumos nagrinėjimo procesą. Ši paslauga teikiama apylinkės teismo kanceliarijose ir yra taikoma nagrinėjant vartotojų ieškinius, patiriant nedideles išlaidas ir nedalyvaujant solisitoriumi.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Šia priemone galima naudotis bet kuriuo metu.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Ne. Vienintelė nuostata yra ta, kad informacija apie ieškinį neturėtų viršyti 1 500 žodžių.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Informacija apsaugoma naudojant ugniasienes, ryšiams skirtą SSL (angl. *Secure Socket Layer*) protokolą, įsilaužimo aptikimo sistemą prieglobos svetainėje, vartotojo paskyros apsaugos priemonės ir kt.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Ne.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Teismo rinkliavos už ieškinius dėl nedidelių sumų sumokamos kredito ar debeto kortele, o rinkliava (2012 m. – 25 EUR) yra tokia pati ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūras vykdančiam elektroniniu, ir neelektroniniu būdu.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Taip. Jeigu ieškinyje dar neužregistruotas teismo posėdžiui, ieškinį galima atsiimti el. paštu nusiunčiant ieškinių dėl nedidelių sumų registratoriui prašymą dėl ieškinių atsiėmimo.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Taip, atsakovas gali pateikti atsiliepimą internetu.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Ieškinių dėl nedidelių sumų registratorius turi imtis visų įmanomų priemonių, kad iki ieškinių užregistravimo teismo posėdžiui dėl jų būtų pasiektas susitarimas.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Ieškinyje laikomas neginčijamu ir ieškovas gali kreiptis dėl sprendimo už akių.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Ne. Pateikti dokumentų teismui elektroniniu būdu neįmanoma.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Ne.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Ne.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Ne.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Ne.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Ieškinių šalys savo ieškinių būklę gali sekti internetu.

Susijusios nuorodos

<https://www.csol.ie/ccms/welcome.html>

Paskutinis naujinymas: 18/11/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Graikija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Buvo įdiegta ir jau veikia taikomoji programa, kuria elektroniniu būdu galima pateikti teisinius dokumentus Graikijos valstybės tarybai ir Atėnų pirmosios instancijos teismui. Papildomai suteiktos šios galimybės: a) galimybė stebėti informaciją apie teisinius dokumentus, elektroniniu būdu ir tradiciniu būdu pateiktus Atėnų pirmosios instancijos teismui, b) galimybė Pirėjo ir Salonikų pirmosios instancijos teismų svetainėse elektroniniu būdu stebėti teisinio dokumento apdorojimo eigą, net jeigu jis pateiktas tradiciniais būdais. Be to, įdiegta taikomoji programa, kuria elektroniniu būdu galima pateikti teisinius dokumentus administraciniams teismams (gr. *διοικητικά δικαστήρια*), panašią taikomąją programą planuojama įdiegti Audito Rūmams (gr. *Ελεγκτικό Συνεδριό*).

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Elektroniniu būdu teisinius dokumentus galima pateikti visose bylose, susijusiose su visų rūšių civiliniais procesais – jie yra laipsniškai įtraukiami į internetines funkcijas. Elektroniniu būdu galima stebėti visų procesų dokumentų apdorojimo raidą. Šiuo metu nėra procesų, kuriuos būtų galima pradėti tik internetu.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Teisinių dokumentų apdorojimo raidą elektroniniu būdu galima stebėti visą parą. Šiuo metu teisinius dokumentus elektroniniu būdu galima pateikti Atėnų pirmosios instancijos teismui darbo dienomis ir darbo metu, tačiau netrukus šia galimybe bus galima naudotis visą parą kasdien.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Norėdamas elektroniniu būdu pateikti teisinį dokumentą, sistemos naudotojas (advokatas) užpildo elektroninę formą ir ją pateikia teismui kartu su visu ieškiniu tekstu WORD laikmenoje. Užbaigus pateikimo procedūrą, dokumentas nusiunčiamas atgal siuntėjui tuo pačiu „užrakintu“ formatu ir būna pažymėtas žyma „pateiktas“.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Norint prisijungti prie sistemos naudojami specialūs slaptažodžiai ir elektroniniai parašai – taip yra ir dabar, ir bus tada, kai pradės veikti visos sistemos funkcijos.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Sistemoje yra numatyta galimybė naudoti elektrinius parašus.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Teismo rinkliavos paprastai sumokamos elektroniniu būdu – tai yra į teisinio dokumento elektroninio pateikimo taikomąją programą įtrauktas etapas.

Rinkliavos yra tokios pačios, kokios mokamos dokumentus pateikiant tradiciniu būdu.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Ne. Atsiimti teisinį dokumentą įmanoma tik vadovaujantis nuostatomis, taikomomis tradiciniu būdu pateiktiems teisiniams dokumentams, kaip nurodyta Civilinio proceso kodekso taisyklėse.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Prezidento dekretu Nr. 142/2013 numatytas elektroninis pasiūlymų ir susijusių dokumentų teikimas civiliniams teismams. Ši galimybė dar nėra techniškai įgyvendinta. Šiuo metu darbo grupė rengia tinkamą techninę sistemą. Atsakovams nėra privaloma pateikti atsiliepimą tik internetu.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Visi teisiniai ir kiti bylos dokumentai teismui pateikiami per posėdį.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Jeigu atsakovas nė vienu iš būdų nepateikia jokių pasiūlymų, byla nagrinėjama jam nedalyvaujant (lot. *in absentia*).

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Prezidento dekretu Nr. 142/2013 numatytas ne tik elektroninis pasiūlymų teikimas, bet ir elektroninis susijusių dokumentų teikimas civiliniams teismams.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Dar ne. Ši galimybė nagrinėjama.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Dar ne. Ši galimybė nagrinėjama.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Dar ne. Ši galimybė nagrinėjama.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Ne.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Žr. atsakymą į klausimą Nr. 1.

Paskutinis naujinimas: 03/05/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([es](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Automatizuotas tvarkymas - Ispanija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip.

Atstovams teismo procese (isp. *procuradores*) ir kitiems teisiniams atstovams tai yra privalomas reikalavimas.

Privačioms šalims (asmenims ir juridiniams subjektams) šis reikalavimas yra neprivalomas nuo 2017 m. sausio 1 d., 2017 m. jis bus visapusiškai įtvirtintas.

Teisingumo ministerija tvarko elektroniniu būdu prieinamą registrą, kuriame laikomi atitinkami informacijos šaltiniai ir adresai.

Siekiant užtikrinti turinio autentiškumą ir pateikti išsiuntimo ir gavimo įrodymą, reikalaujama elektroninio parašo.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Ši galimybė prieinama visų rūšių civiliniame procese.

Vis dėlto prieiga privačioms šalims dar tik diegiama, tam tikruose šalies regionuose ji gali būti laikinai naudojama tik mokėjimo įsakymo procedūroms atlikti.

Atstovai teismo procese ir kiti teisiniai atstovai procesą turi pradėti internetu; privačioms šalims šia galimybe naudotis neprivaloma.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Ši galimybė prieinama visą parą kasdien. Tačiau kadangi kai kurios dienos yra nedarbo dienos, jeigu procedūra pradedama nedarbo dieną, ji baigiama tik kitą darbo dieną.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Privalomo formato nėra. Jeigu elektroninis dokumentas yra per didelis ir blokuoja sistemą, jį reikės pateikti popierine forma.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Už tinkamų elektroninių sistemų įrengimą atsakingos kompetentingos viešojo administravimo institucijos. Saugumas užtikrinamas taikant išankstinio teisiųjų atstovų elektroninių parašų tapatumo nustatymo sistemą, o prieiga įgaliojitiesiems pareigūnams suteikiama naudojantis kriptografinėmis kortelėmis ir skaitmeniniais sertifikatais. Sistema turi užtikrinti turinio autentiškumą ir suteikti išsiuntimo ir gavimo įrodymą.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Taip, naudojantis išankstinio tapatumo nustatymo sistema.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Rinkliavos mokamos už juridinių subjektų ieškinius, o fizinių asmenų ieškiniams netaikomos. Visiems ieškiniams, nesvarbu, ar jie pateikti elektroniniu, ar kitu būdu, taikomos rinkliavos turi būti sumokamos elektroniniu būdu internetu ir turi būti pateikiamas mokėjimo įrodymas. (Šio reikalavimo nesilaikymas gali būti atitaisytas vėliau.)

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Elektroniniai ieškiniai gali būti oficialiai atsiimami tomis pačiomis sąlygomis kaip ir popierine forma pateikti ieškiniai. Kai ieškinyje pateikiamas, jo atšaukti negalima.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Ne. Kiekviena šalis pateikia atsiliepimą naudodamasi tinkama procedūra, kuri priklauso nuo to, ar šalis yra praktikuojantis teisininkas. Privačioms šalims teikti ieškinį elektroniniu būdu neprivaloma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Nieko. Elektroninė procedūra taikoma tik dokumentų pateikimui ir šalių teisiniams atstovams įteikiamiems pranešimams. Teismo procesas nėra vykdomas automatiškai. Teismas dokumentą pateikia elektronine forma ir (arba) popierine forma, jis įteikiamas elektroniniu būdu arba fiziškai, priklausomai nuo to, kokios taisyklės taikomos ir kokį būdą pasirinko šalys.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Nieko. Elektroninė procedūra taikoma tik dokumentų pateikimui ir šalių teisiniams atstovams įteikiamiems pranešimams. Teismo procesas nėra vykdomas automatiškai. Teismas dokumentą pateikia elektronine forma ir (arba) popierine forma, jis įteikiamas elektroniniu būdu arba fiziškai, priklausomai nuo to, kokios taisyklės taikomos ir kokį būdą pasirinko šalys.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Taip. Teismai turi įrangą dokumentams gauti elektroniniu būdu. Dokumentai elektroniniu būdu gali būti pateikiami per šalių teisinius atstovus.

Elektroniniu būdu dokumentus galima teikti visuose procesuose.

Reikalaujama, kad iš anksto būtų nustatytas tapatumas praktikuojančio teisininko elektroniniu parašu.

Privačios šalys taip pat gali teikti dokumentus elektroniniu būdu, kaip aprašyta pirmiau, jeigu jos pasirinko tokį būdą.

Dokumento originalas turi būti pateiktas tuo atveju, jeigu jo prašo teismas – tada jį galima atsiųsti paštu.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Taip. Šalių teisiniams atstovams tai yra privaloma. Privačioms šalims tai yra neprivalomas būdas, jį galima pasirinkti po išankstinio tapatumo nustatymo.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Taip. Šalių teisiniams atstovams tai yra privaloma. Privačioms šalims tai yra neprivalomas būdas, jį galima pasirinkti po išankstinio tapatumo nustatymo.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip. Šalių teisiniams atstovams tai yra privaloma. Privačioms asmenims tai yra neprivalomas būdas, jį galima pasirinkti po išankstinio tapatumo nustatymo.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip. Šalių teisiniams atstovams tai yra privaloma. Privačioms asmenims tai yra neprivalomas būdas, jį galima pasirinkti po išankstinio tapatumo nustatymo.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Ne, nei praktikuojantys teisininkai, nei pačios šalys negali susipažinti su bylomis internetu, nes galimybė peržiūrėti civilinio proceso bylą internetu nėra prieinama nacionaliniu mastu. Ji diegiama kai kuriuose šalies regionuose.

Paskutinis naujinyimas: 04/05/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Kroatija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Tai neįmanoma.

Ieškiniai, atsiliepimai į ieškinius ir kiti ne teismo posėdyje teikiami pareiškimai, siūlymai ir pranešimai yra teikiami raštu (pareiškimai). Galiausiai pareiškimus pasirašo šalis, t. y. jos teisinis atstovas.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Netaikytina.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Netaikytina.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Netaikytina.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Netaikytina.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Netaikytina.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Netaikytina.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Netaikytina.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Netaikytina.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Netaikytina.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Netaikytina.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Civilinio proceso įstatymo pakeitimų įstatyme (kroat. *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 25/13), įsigaliojusiam 2013 m. balandžio 1 d., numatyta galimybė elektroniniu būdu teikti dokumentus komercinių bylų teismų procesuose. Kadangi suvienodinta IT sistema dar turi būti įdiegta, šios nuostatos praktiškai dar netaikomos.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Parengta ir įdiegta elektroninė pranešimų platforma (kroat. *e-Oglasna ploča*), kuria naudojantis tapo įmanoma teismo proceso dalyviams įteikti teisinius dokumentus – tai daroma per pranešimų platformą naudojantis IT sprendimais.

Teismų sprendimai elektroninėje pranešimų platformoje skelbiami Civilinio proceso įstatymo (kroat. *Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 ir 89/14) 335 straipsnyje nustatytais sąlygomis, o visi dokumentai – pagal Vykdyimo įstatymo (kroat. *Ovršni zakon*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 112/12, 25/13, 93/14 ir 55/16) 8 straipsnį.

Be to, elektroninėje pranešimų platformoje skelbiami visi dokumentai, kurie pagal procesines taisykles skelbiami teismo pranešimų lentoje.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Tai neįmanoma.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Apeliacinio skundo internetu pateikti neįmanoma, o šalis apie sprendimą gali būti informuojama elektroninėje pranešimų platformoje, jeigu yra įvykdytos teisiškai būtinos sąlygos.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Tai neįmanoma.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, koku būdu?

Netaikytina.

Paskutinis naujinimas: 23/08/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Kipras

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Ne.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Netaikoma.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Netaikoma.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Netaikoma.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Netaikoma.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Netaikoma.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Netaikoma.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Netaikoma.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliiepti į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Netaikoma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliieptimą į ieškinį?

Netaikoma.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliiepimo į ieškinį?

Netaikoma.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Netaikoma.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Netaikoma.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Netaikoma.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Netaikoma.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Netaikoma.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, koku būdu?

Netaikoma.

Paskutinis naujinimas: 12/03/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Latvija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Latvijoje nėra specialios sistemos, kuria naudojantis būtų galima iškelti bylas ir pareikšti civilinius ieškinius internetu. Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

Elektroninius dokumentus galima siųsti internetu.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliiepti į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Latvijoje neveikia speciali automatizuota procedūra arba svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti elektroninėje aplinkoje.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Latvijoje numatyta galimybė siųsti elektroninius dokumentus.

Pagal 1999 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1999/93/EB dėl Bendrijos elektroninių parašų reguliavimo sistemos teismams privalo priimti elektroniniu būdu pasirašytus dokumentus.

Latvijos vidaus teisės akte, kuriuo reglamentuojama elektroninių dokumentų naudojimo tvarka, Elektroninių dokumentų įstatyme, nustatyta, kad autentifikuojant elektroninį dokumentą būtina išsiaiškinti dokumento autentifikavimo duomenis ir pasirašančiojo asmens duomenis; be to, kad būtų pripažinta, jog dokumentą pasirašė atitinkamas asmuo, dokumentas turi būti pasirašomas naudojant saugų elektroninį parašą. Naudojant elektroninius dokumentus duomenų saugumą, laikydami Elektroninių dokumentų įstatymo ir Latvijoje galiojančių asmens duomenų apsaugos taisyklių, užtikrina saugaus elektroninio parašo paslaugų teikėjai. Asmuo turi duoti specialų sutikimą, kad galėtų su teismu susirašinėti naudodamas elektroninį parašą. Tai reiškia, kad teismo parengti dokumentai bus siunčiami elektronine forma.

Reikėtų paminėti, kad bet kokios rūšies ieškinius galima pareikšti naudojant dokumentus, kurių autentiškumas patvirtinamas saugiu elektroniniu parašu, išskyrus atvejus, kai įstatyme nustatyta speciali bylos pradėjimo procedūra. Keitimosi elektroniniais dokumentais procedūra netaikoma tam tikrų rūšių sutartims, susijusioms su nekilnojamoju turtu, šeimoms ir paveldėjimo teise, ir tam tikrų rūšių garantijų sutartimis.

Teisės aktuose kartais nurodoma, kad, be kitų sąlygų, konkretus dokumentas teisinę galią įgauna tik jei jis antspauduojamas: teikiant elektroninį dokumentą šis reikalavimas įgyvendinamas, jeigu elektroninis dokumentas pasirašomas saugiu elektroniniu parašu su laiko žyma arba pasirašomas tik elektroniniu parašu, jeigu šalis raštu sutiko, kad elektroniniai dokumentai gali būti pasirašomi elektroniniu parašu pagal Elektroninių dokumentų įstatyme nustatytas procedūras.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Latvijoje neveikia speciali svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti bendroje elektroninėje aplinkoje.

Teismo dokumentai gali būti įteikiami elektroniniu būdu, jeigu pareiškėjas prašyme nurodė, kad susirašinėjimui su teismu yra pasirengęs naudoti elektroninį paštą ir įprastą paštą.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Teismo dokumentai, įskaitant teismo sprendimus, gali būti įteikiami elektroniniu būdu, jeigu pareiškėjas prašyme nurodė, kad susirašinėjimui su teismu yra pasirengęs naudoti elektroninį paštą ir įprastą paštą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Latvijoje neveikia speciali svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti bendroje elektroninėje aplinkoje.

Asmuo turi duoti specialų sutikimą, kad galėtų su teismu susirašinėti naudodamas elektroninį parašą. Tai reiškia, kad teismo parengti dokumentai bus siunčiami elektronine forma.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Latvijoje neveikia speciali svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti bendroje elektroninėje aplinkoje.

Asmuo elektroniniu būdu pasirašytus dokumentus gali naudoti susirašinėdamas su antstoliu.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Latvijoje neveikia speciali svetainė, kuria naudojantis tokius veiksmus būtų galima atlikti bendroje elektroninėje aplinkoje. Bylos eigą galima stebėti naudojantis internetiniu teismų portalu, kuriame pateikiama viešai prieinama informacija.

Bylos šalys gali klausyti teismo posėdžio garso įrašo, kurį gali rasti teismų portalo <http://www.tiesas.lv> skiltyje „Mano bylos“ (*Manas lietas*), jeigu teismas garso įrašo failą įkėlė į teismo informacinę sistemą; failus įkėlus į teismo informacinę sistemą ir suvienodinus duomenis, jie į portalo <http://www.tiesas.lv> duomenų paskirstymo sistemą įkeliami kas 24 valandas. Užsiregistravęs portale, naudotojas gali susipažinti tik su tų bylų informacija, kuriose jis įregistruotas kaip šalis, ir tokiose bylose jis gali atverti ir klausytis prie bylos dokumentų pridėtų garso įrašo failų. Bylos šalis gali patekti į skiltį „Mano bylos“ (*Manas lietas*) portale <http://www.tiesas.lv> pasinaudodama e. parašu arba elektronine tapatybės kortele arba nusiųsdamas Teismų administracijai (*Tiesu administrācija*) prašymą suteikti prieigos teises.

Paskutinis naujinimas: 07/02/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Lietuva

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Nuo 2013 m. liepos 1 d. galima pateikti civilinius ieškinius elektroniniu būdu prisijungiant prie Lietuvos teismų informacinės sistemos (toliau – LITEKO) Viešųjų elektroninių paslaugų posistemiu (toliau - VEP) interneto svetainėse <http://www.teismai.lt/> ir <http://www.epaslaugos.lt/> pasirinkus Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalo nuorodą.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Civilinėse bylose įvairūs ieškiniai ir administracinėse bylose skundai dėl individualių aktų ir pareiškimai gali būti teikiami elektroniniu būdu. Teismui teikti elektroninius dokumentus galima tiek naujoms, tiek jau pradėtoms popierinėms byloms. Teikiant el. dokumentus į pradėtas popierines bylas, teikėjas turėtų kartu pateikti ir reikiamą kiekį popierinių kopijų (vieną kopiją teismui įsisegti į popierinę bylą, ir po kopiją kitoms proceso šalims, kad teismas galėtų joms persiųsti dokumentus).

Nuo 2014 m. sausio 1 d., vien elektronine forma tvarkomos: civilinės bylos dėl teismo įsakymo išdavimo apylinkių teismuose, kuriose pareiškimas, kurio pagrindu teisme inicijuojama byla, teismui yra pateiktas 2013 m. liepos 1 d. ar vėliau naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas;

1.2. civilinės bylos apylinkių teismuose, kuriose procesinis dokumentas, kurio pagrindu inicijuojama byla teisme, teismui yra pateiktas 2014 m. sausio 1 d. ar vėliau naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas;

1.3. civilinės bylos apygardų teismuose, kaip pirmosios instancijos teismuose, administracinės bylos administraciniuose teismuose, kaip pirmosios instancijos teismuose, kuriose procesinis dokumentas, kurio pagrindu inicijuojama byla teisme, teismui yra pateiktas 2013 m. liepos 1 d. ar vėliau naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas;

1.4. bendrosios kompetencijos ir specializuotuose teismuose, nagrinėjančiuose bylas apeliacine ar kasacine tvarka, visos bylos pagal 2014 m. sausio 1 d. ar vėliau teisme gautus skundus dėl sprendimų ar nutarčių priimtų bylose, kurios buvo tvarkytos vien elektronine forma.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Ši paslauga prieinama visuomet.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Procesiniai dokumentai gali būti pateikiami pildant LITEKO VEP posistemyje esančias procesinių dokumentų formas (šablonus) arba jį gali būti įkeliami jau parengti procesiniai dokumentai tais formatais, kuriuos palaiko sistema. Tekstinių dokumentų formatai: doc, docx, odt, rtf, txt.; skaičiuoklių formatai: xls,xlsx, ods; pateikčių formatai: ppt, pptx, ppsx, odp; vektorinės grafikos vaizdų ir teksto formatai: pdf, application/pdf, ADOC; taškinės grafikos vaizdų formatai: tif, tiff, jpg, jpeg, jfif, png, gif, bmp; video formatai: avi, mpg, 3gp, 3g2, asf, asx, swx, swf, flv, vob, wmv, mov, rm.; audio formatai: wav, aif, mp3, mid, wma, flac, aac.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Su teismo proceso bylomis susiję elektroniniai duomenys teismuose yra tvarkomi, įtraukiami į apskaitą ir saugomi naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos vyriausioju archyvaru.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Prie elektroninių paslaugų portalo galima prisijungti elektroninių valdžios vartų teikiamomis priemonėmis: naudojant elektroninę bankininkystę, naudojant asmens tapatybės kortelę, naudojant elektroninį parašą. Sistemoje taip pat įdiegta laiko žyma.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Gyventojams, teikiant el. dokumentus taikoma 25 proc. žyminio mokesčio lengvata, nereikia spausdinti, siųsti paštu arba pristatyti procesinio dokumento į teismą, nereikia vykti į banką sumokėti žyminio mokesčio ir vežti į banką tai įrodančių dokumentų.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Internetu pateiktiems ieškiniams galioja tos pačios civilinio proceso normos kaip ir įprastiems ieškiniams. Civilinio proceso kodekso 139 str. 1 d. numato, kad ieškovas tol, kol teismas neišsiuntė ieškinio kopijos atsakovui, turi teisę atsiimti pareikštą ieškinį. Vėliau ieškinį atsiimti galima tik turint atsakovo sutikimą ir ne vėliau kaip iki pirmosios instancijos teismo sprendimo priėmimo. Iki ieškinio registravimo, norint atsiimti ieškinį, jį tiesiog galima ištrinti. Po registravimo, atsiimti ieškinį sistemoje galima teikiant prašymą atsiimti ieškinį.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Teismui galima pateikti tiek popierinius dokumentus, tiek elektroninius.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Taikant elektronines ryšio priemones civilinio proceso metu, civilinio proceso normos nesikeičia.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Taikant elektronines ryšio priemones civilinio proceso metu, civilinio proceso normos nesikeičia.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Elektroninius dokumentus galima pateikti tie jau pradėtose popierinėse bylose, tiek elektroninėse.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Taip.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Bylos dėl teismo įsakymo išdavimo, taip pat kitos Teisėjų tarybos nustatytos bylos ir su teismo procesu susijusi informacija gali būti tvarkomos vien elektronine forma. Kai vedama elektroninė byla, teismų gaunama ir siunčiama rašytinės formos informacija yra skaitmeninama, o rašytiniai dokumentai tvarkomi, saugomi ir sunaikinami Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Lietuvos vyriausioju archyvaru.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, paduoti skundą elektroniniu būdu galima civilinėse ir administracinėse bylose. Teismas gali įteikti sprendimą dėl jo tiek elektroniniu, tiek kitais įstatymuose numatytais būdais.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Nuo 2013 m. liepos 1 d. Civilinio proceso kodekse atsirado pakeitimas reglamentuojantis informacinių ir elektroninių ryšių technologijų naudojimo antstolio veikloje, tačiau vykdymo proceso inicijavimas internetu dar tik diegiamas. Elektroninė antstolių informacinė sistema turėtų pradėti veikti nuo 2015 m. balandžio mėn.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Nuo 2013 m. liepos 1 d. advokatai, advokatų padėjėjai gali gauti teismo procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis.

Paskutinis naujinimas: 21/10/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Liuksemburgas

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Ne, pagal Liuksemburgo teisę visi su bylos iškėlimu susiję dokumentai turi būti pateikiami popierine forma.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Netaikoma.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Netaikoma.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Netaikoma.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Netaikoma.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Netaikoma.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Netaikoma.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Netaikoma.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Netaikoma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Netaikoma.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Netaikoma.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Ne.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Ne. Atsižvelgiant į konkrečią bylą, juos turi įteikti teismo antstolis (asmeniškai arba paštu) arba apie juos turi pranešti teismo pareigūnas (paštu).

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Ne, apie teismo sprendimus šalis informuoja jų advokatai. Paprastai apie teismo sprendimą informuojama, kai teismo pareigūnas įmeta sprendimą į atitinkamo teismo dokumentams skirtą dėžutę (pranc. *case*). Visi miesto teismų sistemai priklausantys teismai turi rakinamą teismo dokumentams skirtą dėžutę. Šalių apie sprendimus negalima informuoti tiesiogiai paštu.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Ne.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Ne.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Ne.

Susijusios nuorodos

<http://www.legilux.lu/>

Paskutinis naujinimas: 21/01/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (nl) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Automatizuotas tvarkymas - Nyderlandai

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Nyderlandų parlamentas priėmė teisės aktus, kuriais sudaromos sąlygos ir netgi reikalaujama, kad civilinis ir administracinis procesai būtų vykdomi elektroniniu būdu. Šie teisės aktai bus laipsniškai pradedami taikyti nuo 2017 m. iki 2021 m. 2017 m. elektroninis procesas įmanomas prieglobsčio ir globos teisių bylose, taip pat civilinėse bylose, kuriose privalomas teisinis atstovavimas ir kurios nagrinėjamos Centrinųjų Nyderlandų ir Gelderlando teismuose. Administracinį teismo procesą įmanoma pradėti elektroniniu būdu per Administracinės teisės skaitmeninių paslaugų tarnybą (nyd. *Digitale loket bestuursrecht*), o administratoriai ir gavėjai gali elektroniniu būdu teikti pranešimus apie sąskaitas ir mokėjimus per Parajonių skaitmeninių paslaugų tarnybą (nyd. *Digitale loket kanton*) (<http://www.rechtspraak.nl/>).

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Nuo 2017 m. rugsėjo mėn. elektroninis procesas Centrinųjų Nyderlandų ir Gelderlando teismuose yra privalomas civilinėse bylose, kuriose privalomas teisinis atstovavimas. Tikimasi, kad 2018 m. pavasarį šios rūšies byloms jis bus taikomas visoje Nyderlandų teritorijoje. Teisės aktus, kuriais sudaromos sąlygos elektroniniu būdu vykdyti visų kitų rūšių procesus, bus pradėta laipsniškai taikyti 2021 m.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ją galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Elektroninis procesas prieinamas visą parą kasdien. Su teismų tarnybos centro (nyd. *rechtsspraakservicecentrum*) pagalbos tarnyba galima susisiekti elektroniniu būdu ir telefonu 8.00–20.00 val.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Taip. Byla pradedama per teismų tarnybos interneto portalą pateikiant pradinį dokumentą (nyd. *procesinleiding*).

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Taip, dokumentams pateikti reikalinga elektroninė atpažintis. Advokatai šiuo tikslu naudojami turimu advokato leidimu, o piliečiai gali naudotis *DigiD* prisijungimo kodu arba elektroninės atpažinties kodu (verslo subjektams). Įstatyme nustatyta, kurias atpažinties priemones leidžiama naudoti.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Taip, teismo rinkliavos yra mokėtinos visuose procesuose. Advokatai teismų sistemoje turi einamąją sąskaitą. Elektroninių procesų atveju teismo rinkliavos sumokamos elektroniniu būdu. Jeigu mokėjimas negautas, negalima atlikti (tolesnių) veiksmų procesui pradėti.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Taip, įstatyme ir teismų sistemos procesinėse taisyklėse numatyta, kaip atsiimti ieškinį.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Taip. Jeigu taikomi elektroninio proceso reglamentavimo teisės aktai, atsakovas gali internetu pateikti atsiliepimą į ieškinį. Jeigu atsakovas turi advokatą, atsiliepimas į ieškinį turi būti pateiktas internetu. Jeigu atsakovas turi teisę veikti savo vardu, atsiliepimą į ieškinį taip pat leidžiama pateikti popierine forma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Visas elektroninis procesas vykdomas internetu. Atsakovui el. paštu pranešama apie kiekvieną elektroninėje byloje pateiktą naują dokumentą. Atsakovai gali elektroniniu būdu pridėti savo dokumentus ir susipažinti su savo byla. Teismo sprendimas paskelbiamas elektroniniu būdu.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Jeigu bylos dokumentai buvo tinkamai įteikti kitai šaliai, byla gali būti nagrinėjama jai nedalyvaujant. Kita šalis apie procesinius veiksmus informuojama raštu.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Žr. atsakymą į klausimą Nr. 1. Pranešimų ir dokumentų el. paštu pateikti neleidžiama, nes negalima garantuoti tinkamo saugumo.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Ne, teismo dokumentai internetu negali būti įteikiami ir internetu negali būti apie juos pranešama. Tačiau daugelis teismo sprendimų skelbiami adresu <http://www.rechtspraak.nl/> ir jiems suteikiamas LJV numeris, todėl juos galima lengvai atsisiųsti. Posėdžio pirmininkas paprastai nusprendžia, ar teismo sprendimas turi būti skelbiamas minėtoje svetainėje. Internetu skelbiami ne visi teismų sprendimai, o tik atrinkti teismo praktikai aktualūs arba dideli (žiniasklaidos) susidomėjimą keliantys sprendimai.

Sprendime minimų asmenų vardai ir pavardės privatumo tikslu anoniminami. Verslo subjektų ir profesiniais tikslais procese dalyvaujančių asmenų duomenys neanoniminami.

Tais atvejais, kai procesas gali arba turi būti elektroninis, teismo sprendimas paskelbiamas elektroninėje byloje. Tokiu būdu apie teismo sprendimą pranešama šalims.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Ne, sprendimas internete skelbiamas po to, kai apie jį pranešama šalims, taigi, vėlesnę negu sprendimo priėmimo dieną. Taip pat žr. atsakymą į klausimą Nr. 13.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Tai įmanoma tik tais atvejais, kai procesas gali arba turi būti elektroninis.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Ne.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Taip, tais atvejais, kai procesas gali arba turi būti elektroninis, šalys gali bet kuriuo metu susipažinti su bylos dokumentais. Šalys turi gauti leidimą tai padaryti nurodant atpažįstamą prisijungimo kodą.

Kai kurias formas galima atsisiųsti iš svetainės <http://www.rechtspraak.nl/> PDF formatu, tačiau norint, kad šie dokumentai būtų įtraukti į bylą, jie teismui taip pat turi būti siunčiami paprastu paštu. Šie dokumentai – tai, be kita ko, formos dėl turto atskyrimo ir senatvės pensijos padalijimo, tėvų valdžios pakeitimo, suaugusiojo globos, turto administravimo patikėjimo teise ir mentorystės, deklaracijų formos ekspertams ir vertėjams žodžiu, formos dėl nemokumo, formos dėl Europos mokėjimo įsakymo procedūrų, formos dėl Europos ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūrų ir apeliacinio proceso skundų formos.

Informacija, kuri gali būti aktuali teismo procese ir informacija, kuria garantuojamas teisėjų nepriklausomumas, registruojama centriniu lygmeniu ir internetu skelbiama plačiau visuomenei svetainėje <http://www.rechtspraak.nl/>. Tai yra informacija iš Centrinio suaugusiųjų globos registro (nyd. *Centraal Curateleregister*), Centrinio nemokumo registro (nyd. *Centraal Insolventieregister*), Sutuoktinių turto registro (nyd. *huwelijksgoederenregister*) ir Teismų papildomų pozicijų registro (nyd. *register met nevenfuncties Rechterlijke Macht*) – visuose šiuose registruose esančią informaciją galima pasitikrinti internetu. Paskutinis naujinimas: 11/06/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([de](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Automatizuotas tvarkymas - Austrija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, teismo procesą galima pradėti internetu, naudojantis Austrijos e. teisingumo (vok. ERV) platforma. Tačiau tam reikia užsiregistruoti vienuose iš kelių tarpuskaitos namų, perduodančių įvestą informaciją teisingumo sistemai. Registracija nėra nemokama. Bazinis mokestis yra maždaug 20,00 EUR per mėnesį, dar taikomas maždaug 0,30 EUR mokestis už informacijos įkėlimą. Registruotas laiškas Austrijoje kainuoja apie 3,00 EUR.

Įkelti informaciją taip pat galima per nemokamą informacijos įkėlimo sistemą naudojantis piliečio kortele. Tačiau, kitaip negu Austrijos e. teisingumo platformoje, joje teikiama tik vienkryptė paslauga.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Austrijos e. teisingumo sistemoje yra sudaryta galimybė teismams ir prokuratūroms palaikyti internetinį ryšį su proceso šalimis taip pat, kaip ir popierine forma. Ši sistema gali būti naudojama visų rūšių procesui. Tokio proceso, kurį visada būtų privaloma pradėti internetu, nėra.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Paslauga prieinama 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę.

4 Ar ieškinių turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Ieškinių pagrindai ir visi ieškinių reikalaujami procesiniai duomenys turi būti įkelti nurodytu XML formatu (arba kaip šio formato PDF priedėlis).

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Duomenų perdavimas per Austrijos e. teisingumo platformą apsaugotas https protokolu. Visų dalyvaujančių proceso šalių autentiškumui nustatyti naudojami sertifikatai. Serverių tarpusavio ryšys taip pat grindžiamas sertifikatais. Papildomas saugumas užtikrinamas reikalaujant, kad vartotojai užsiregistruotų tam tikroje prieigos vietoje (žr. 1 punktą).

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Žr. 5 punktą (sertifikatai). Elektroninių parašų nereikalaujama. Centrinė laiko žyma prieinama tik įvesties įrašams į žemės registrą, patvirtinant, kad dokumentas gautas ir pateikimas galioja.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Teismo mokesčiai už duomenų įkėlimą internetu sumokami tiesioginiu debeto būdu. Paprastai mokesčiai ir už internetu, ir už popierine forma pradedamą procesą yra vienodi. Tam tikrais atvejais duomenų pateikimui elektroniniu būdu taikoma nuolaida.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Internetinio ir popierinio varianto skirtumų nėra. Civilinio proceso teisės normos vienodai taikomos ir Austrijos e. teisingumo platformoje vykdomam procesui. Net jeigu ieškiniai ir nebuvo pateikti internetu, atsiimti juos galima internetu.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Taip, internetu galima pateikti atsiliepimus į ieškinį, apeliacinius skundus ir kt. Naudotis Austrijos e. teisingumo platforma apskritai nėra privaloma; tačiau ja privalo naudotis advokatai, notarai, bankai, draudimo bendrovės, socialinės apsaugos fondai, Federalinė finansų agentūra (vok. *Finanzprokuratür*) ir advokatų tarybos.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Civilinio proceso teisės normos vienodai taikomos ir internetu vykdomam procesui.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Civilinio proceso teisės normos vienodai taikomos ir internetu vykdomam procesui.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Taip, visų rūšių dokumentai teismams gali būti teikiami per Austrijos e. teisingumo sistemą. Oficialių dokumentų originalus elektroniniu būdu netgi galima pateikti su žemės registru ir įmonių registru susijusiuose procesuose.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Taip, per Austrijos e. teisingumo platformą.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Taip, per Austrijos e. teisingumo platformą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, per Austrijos e. teisingumo platformą.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip, per Austrijos e. teisingumo platformą.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Taip, proceso šalys ir jų teisiniai atstovai gali internetu peržiūrėti bylų registre esančius visų civilinių ir vykdymo užtikrinimo procesų duomenis, tačiau tik savo bylų. Peržiūros teisės patikrinamos naudojant kiekvienam peržiūros teises turinčiam asmeniui priskirtą unikalų adresą kodą.

Paskutinis naujinimas: 20/09/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (PL) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Automatizuotas tvarkymas - Lenkija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Procedūrą, žinomą kaip elektroninė procedūra, galima pradėti mokėjimo įsakymu (lenk. *elektroniczne postępowanie upominawcze*, EPU), internetu. Pirmasis procedūros etapas atliekamas nedalyvaujant skolininkui. Skolininkai atsiliepimą į ieškinį gali pateikti tik po to, kai išduodamas ir jiems įteikiamas mokėjimo įsakymas.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Elektroninė procedūra mokėjimo įsakymu gali būti pradėdama bylose, susijusiose su piniginiiais reikalavimais, neatsižvelgiant į ginčo dalyko vertę.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Taikant elektroninę mokėjimo įsakymo procedūrą, ieškiny s. teismui (lenk. *esąd*) gali būti pateikiamas bet kuriuo metu.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

E. teismui sukurta specializuota programinė įranga teksto rinkmeną, kurioje išdėstytas ieškiny s, automatiškai pakeičia į e. teismo reikalaujamą formatą ir duomenų struktūrą.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Duomenys apsaugomi tam tikrais pažangiais IT sprendimais, įskaitant CAPTCHA (angl. *Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart*) sistemą. CAPTCHA yra tam tikra technologija, naudojama kaip svetainių saugumo funkcija, leidžianti perduoti tik žmonių įvestus duomenis. Šiuo atveju CAPTCHA apsaugo interneto portalą nuo robotų kuriamų paskyrų. Sistema šį faktą patikrina pareikaludama vartotojo įvesti paveikslėlyje rodomą tekstą. Tekstas specialiai iškreipiamas, kad jo nebūtų galima perskaityti pasitelkiant OCR (angl. *Optical Character Recognition*) technologiją (tam tikras technologijas arba [programinę įrangą](#), naudojamas simboliams ir ištisiems tekstams atpažinti [grafinėje](#) [rinkmenoje](#) [taškinės matricos](#) forma), tačiau jis būtų vis tiek pakankamai įskaitomas žmonėms. Iš paveikslėlio perskaitytas kodas įvedamas į laukelį mažosiomis arba didžiosiomis raidėmis.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Taikant elektroninę mokėjimo įsakymo procedūrą teikiami ieškiniai, rašytiniai pareiškimai ir dokumentai turi būti pasirašomi elektroniniu parašu. Gali būti naudojami tokie parašai:

a) įprastas elektroninis parašas, kurį galima nemokamai gauti iš EPU svetainės. Prieš tai pirmiausia reikia susikurti paskyrą. Kai paskyra aktyvinama, reikia kreiptis dėl sertifikato, kurį išduoda EPU sertifikavimo centras, ir tada laukti patvirtinimo, kad sertifikatas išduotas (apie 2 valandas). Tada sertifikatą reikia atsisiųsti. Kad sertifikatas būtų tinkamai įdiegtas operacinėje sistemoje, reikalingas sertifikato slaptažodis. Slaptažodis atsiunčiamas el. paštu. Jeigu atsisiųstas sertifikatas prarandamas, reikia sugeneruoti naują prašymą išduoti sertifikatą. Įprastą elektroninį parašą galima naudoti tik e. procedūroms. Įprasto elektroninio parašo sertifikatas galioja vienus metus;

b) kvalifikuotas elektroninis parašas, patikrintas naudojant galiojantį kvalifikuotą sertifikatą. Užregistravus vartotojo paskyrą, automatiškai atsiranda galimybė naudoti kvalifikuotą elektroninį parašą. Vis dėlto pirmiausia reikia gauti savo kvalifikuotą elektroninį parašą.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Teismo rinkliava, mokama pagal elektroninę mokėjimo įsakymo procedūrą, gali būti sumokėta tik elektroninėmis priemonėmis per mokėjimo paslaugų teikėją. Ji sudaro ketvirtadalį rinkliavos, mokėtinos pagal tradicinę mokėjimo įsakymo procedūrą.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, ieškovas gali atsiimti ieškinį, kol procedūra nėra baigta galutiniu sprendimu. Šiuo tikslu turi būti pateiktas rašytinis pareiškimas. Tokiame rašytiniame pareiškime turi būti nurodyta, kad ieškovas atsiima ieškinį, ir turi būti nurodytas banko sąskaitos numeris.

Ieškovas gali atsiimti visą ieškinį – šiuo atveju ieškovas atsisako teisinės visų reikalavimų (visų sumų) apsaugos, kurios prašoma ieškinyje. Ieškiny s taip pat gali būti atsiimamas iš dalies, tai laikoma daliniu ieškinio atsiėmimu. Atsiimdamas ieškinį, ieškovas tuo pačiu metu gali atsisakyti reiškiama reikalavimu.

Rašytiniame pareiškime, kuriuo atsiimamas ieškiny s, turi būti nurodytas banko sąskaitos numeris teismo rinkliavai grąžinti. Teismo rinkliava grąžinama, jeigu ieškiny s atsiimamas iki mokėjimo įsakymo išdavimo.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, atsakovas internetu pateikti atsiliepimą į ieškinį negali. Pirmasis dokumentas, įteikiamas atsakovui vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, yra mokėjimo įsakymas. Atsakovas gali jį apskųsti pateikdamas prieštaravimą (tradicine arba elektronine forma).

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, atsakovas negali pateikti atsiliepimo į ieškinį. Vienintelė mokėjimo įsakymo apskundimo apeliacinė tvarka forma yra prieštaravimo pateikimas teismui (tradicine arba elektronine forma). Tuo atveju mokėjimo įsakymas netenka galios ir neturi teisinio poveikio. Bylą e. teismas perduoda atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos teritorinės jurisdikcijos teismui ir ji toliau nagrinėjama kitame procese.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai išduotas mokėjimo įsakymas tampa galutiniu praėjus dviem savaitėms nuo jo įteikimo atsakovui.

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai išduotas ir į IT sistemą įtrauktas galutinis mokėjimo įsakymas yra vykdomasis raštas. Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai išduotą mokėjimo įsakymą vykdytinu skelbia teismas, išduodamas elektroninį vykdomąjį dokumentą.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, prie elektroninėmis priemonėmis teikiamų rašytinių pareiškimų dokumentų pridėti negalima.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, teismo procesinius dokumentus ieškovas gauna elektroninėmis priemonėmis. Pradėjęs procedūrą – e. teismo svetainėje pateikęs ieškinį, ieškovas gauna prieigą prie specialios e. teismo svetainės skilties, kurioje iš teismo gali gauti korespondenciją. Teismo procesiniai dokumentai ieškovui įteikiami per duomenų perdavimo sistemą, per kurią vykdoma elektroninė mokėjimo įsakymo procedūra (elektroninis teismo procesinių dokumentų įteikimas). Teismo procesiniai dokumentai atsakovui elektroniniu būdu įteikiami tik tuo atveju, jeigu atsakovas sutiko su šia teismo procesinių dokumentų įteikimo forma.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, teismo sprendimai yra elektroniniai.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, tik naudojantis elektronine mokėjimo įsakymo procedūra.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Jeigu vykdomasis dokumentas susijęs su teismo sprendimu, priimtu pagal elektroninę mokėjimo įsakymo procedūrą, prašymas pradėti vykdymo procesą gali būti pateikiamas elektroninėmis priemonėmis. Jis turi būti pateikiamas per duomenų perdavimo sistemą, per kurią vykdoma elektroninė mokėjimo įsakymo procedūra.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Vykstant elektroninei mokėjimo įsakymo procedūrai, šalis turi visą prieigą prie jų byloje vykdomos procedūros rinkmenų. Tokia prieiga suteikiama per duomenų perdavimo sistemą, skirtą procedūrai vykdyti. Dokumentus, su kuriais leidžiama susipažinti, taip pat galima išsispausdinti. Vykstant procesui, kuris nėra elektroninė mokėjimo įsakymo procedūra, tai neįmanoma.

Paskutinis naujinimas: 15/06/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Rumunija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Pagal Civilinio proceso kodekso 199 straipsnio 1 dalį ieškinį galima pateikti asmeniškai arba per atstovą, paštu, per pasiuntinių tarnybą, faksu arba nuskenuoti ir atsiųsti el. paštu arba kaip elektroninį dokumentą.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Ieškiniai gali būti pateikiami juos nuskenuojant ir siunčiant el. paštu arba kaip elektroninius dokumentus civilinėse bylose. Procesų, kurie būtų prieinami tik internetu, nėra.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Ši priemonė prieinama visą laiką.

Pagal Civilinio proceso kodekso 199 straipsnio 1 dalį ieškinyje, pateiktas asmeniškai arba per atstovą, paštu, per pasiuntinių tarnybą, faksu arba nuskenuotas ir atsiųstas el. paštu, užregistruojamas ir jį patvirtinant gavimo spaudu jam priskiriama konkreči data. Po užregistravimo ieškinyje ir lydimieji dokumentai, pririnkus kartu su įrodymais, kaip jie perduoti teismui, perduodami teismo pirmininkui arba jo paskirtam asmeniui, kuris nedelsdamas imasi veiksmų, kad pagal teisės aktus atsitiktine tvarka būtų paskirta teismo kolegija.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Civilinio proceso kodekse nenumatyta, kad teikiant ieškinius turi būti naudojamos kokios nors standartizuotos formos. Bendrosiomis civilinio proceso taisyklėmis nustatytas kai kurių civilinės teisės pareiškimų (pvz., ieškinio, atsiliepimo į ieškinį, priešieškinio) turinys.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Saugus duomenų perdavimas ir laikymas užtikrinami naudojantis el. pašto sistemos vidaus IT priemonėmis, pvz., ugniasienėmis, sertifikatais, antivirusinėmis programomis, pagal funkciją taikomomis prieigos kontrolės priemonėmis ir kt., o kartu taikoma geroji šios srities patirtis.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Pagal Civilinio proceso kodekso 148 straipsnio 2 ir 5 dalis teismams siunčiami ieškiniai taip pat gali būti pateikiami kaip elektroniniai dokumentai, jeigu yra įvykdytos teisinės sąlygos. **Ieškinyje taip pat turėtų būti patvirtintas parašu. Parašu gali būti patvirtintas dokumentas, kuris nuskenuojamas ir siunčiamas el. paštu. Parašas gali būti elektroninis, jeigu ieškinyje yra el. paštu siunčiamas elektroninis dokumentas.**

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Taip, teismo rinkliavos mokamos pagal Vyriausybės neeilinį įsakymą Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių, tačiau jų suma nesiskiria. Teismo žyminius mokesčius privalantis sumokėti asmuo juos sumoka grynaisiais pinigais, banko pavedimu arba internetu į atskirą vietos biudžeto pajamų sąskaitą „Teismo žyminiai mokesčiai ir kiti žyminiai mokesčiai“, atidarytą teritorinio administracinio vieneto, kuriame yra fizinio asmens nuolatinė arba faktinė gyvenamoji vieta arba, atitinkamai atvejais, juridinio subjekto registruotoji būstinė, vardu. Jeigu teismo žyminį mokestį privalantis mokėti asmuo Rumunijoje neturi nei nuolatinės, nei faktinės gyvenamosios vietos, nei atitinkamu atveju, registruotosios būstinės, žyminis mokestis sumokamas į teritorinio administracinio vieneto, kuriame yra ieškinį arba pareiškimą gavęs teismas, vietos biudžetą.

8 Ar galima atsiimti internetu pareiškimą ieškinį?

Taip, tomis pačiomis sąlygomis, kokiomis ieškovas gali atsiimti ieškinį. Pagal Civilinio proceso kodekso 406 straipsnį ieškovas bet kuriuo metu gali atsisakyti ieškinio žodžiu per teismo posėdį arba pateikdamas rašytinį prašymą.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Internetu naudotis atsakovui neprivaloma.

Pagal Civilinio proceso kodekso 149 straipsnio 4 dalį ir 154 straipsnio 6 dalį teismo šaukimus ir visus procesinius dokumentus *ex officio* įteikia teismo pareigūnai arba kiti teismo darbuotojai, taip pat kitų asmens, kuriam perduodamas dokumentas, buvimo vietos apylinkės teismų atstovai arba darbuotojai. Teismo šaukimus ir kitus procesinius dokumentus teismo kanceliarijos darbuotojas **taip pat gali įteikti** faksu, **el. paštu** ar kitomis priemonėmis, kuriomis užtikrinama, kad būtų nusiųstas dokumento tekstas ir būtų patvirtintas jo gavimas, **jeigu šalis šiuo tikslu teismui pateikė reikiamus duomenis**. Patvirtinimo tikslu teismas kartu su procesiniu dokumentu siunčia formą, kurioje nurodomas teismo pavadinimas, pranešimo data, už pranešimą atsakingo kanceliarijos darbuotojo vardas ir pavardė ir informacija apie perduodamus dokumentus. Gavėjas į formą įrašo gavimo datą, formoje turi būti aiškiai nurodytas už korespondencijos gavimą atsakingo asmens vardas ir pavardė ir ji turi būti patvirtinta to asmens parašu; forma siunčiama teismui faksu, el. paštu ir kitomis priemonėmis. Jeigu ieškinyje pagal teisės aktus nusiunčiamas faksu arba el. paštu, teismo kanceliarijos darbuotojas privalo *ex officio* parengti ieškinio kopijas. Šios pareigos įvykdymo išlaidas padengia šalis, privalanti parengti kopijas.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Atsiliepimas į ieškinį pateikiamas tokiais pačiais būdais, kaip ir įteikiant procesinį dokumentą. Žr. atsakymą į klausimą Nr. 9.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Pagal Civilinio proceso kodekso 208 straipsnį sankcija už **atsiliepimo į ieškinį nepateikimą** per įstatymuose nustatytą laiką yra tokia pati, neatsižvelgiant į jo pateikimo būdą. Nepateikęs atsiliepimo į ieškinį, atsakovas praranda teisę pateikti papildomus įrodymus arba prieštaravimus, nesusijusius su viešąja tvarka, jeigu įstatymuose nenumatyta kitaip.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Žr. atsakymą į klausimą Nr. 9.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Žr. atsakymą į klausimą Nr. 9.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Žr. atsakymą į klausimą Nr. 9.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Žr. atsakymą į klausimus Nr. 1 ir 9.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Vykdymo procese išduotiems teismo dokumentams taikomos tos pačios visuotinai taikytinos nuostatos kaip ir procesinių dokumentų įteikimui. Žr. atsakymą į klausimą Nr. 1.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokių būdu?

Netaikytina.

Tačiau teismų tinklalapiuose (<http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>) arba tam tikrų teismų informacinėse tarnybose suteikiama galimybė susipažinti su teismo sprendimų santraukomis pagal bylos numerį, bylos dalyką ir šalių vardus ir pavardes arba pavadinimus. Taip pat planuojama, kad ateityje už tam tikrą rinkliavą su teismo bylų rinkmenomis bus galima susipažinti nuotoliniu būdu.

Paskutinis naujinyas: 04/05/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Slovakija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Teismo procesą galima pradėti internetu arba, tiksliau, ieškinius ir kitus pareiškimus galima pateikti elektroniniu būdu, jeigu jie patvirtinti sertifikuotu elektroniniu parašu.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Elektroniniu būdu galima pateikti visų rūšių ieškinius ir visus pareiškimus. Jeigu ieškinyje elektronine forma pateikiamas be leidimo (sertifikuoto elektroninio parašo), jis vėliau per 10 dienų turi būti pristatomas popierine forma arba elektronine forma su sertifikuotu elektroniniu parašu, priešingu atveju teismas pareiškimo nenagrinėja. Teismas konkrečiai neragina dokumentų pateikėjo juos pristatyti dar kartą.

Rungimosi principu negrindžiamose bylose pareiškimas gali būti pateiktas bet kuriam apylinkės teismui, kuris privalo įrašyti pareiškimą į registrą ir nedelsdamas perduoti jį jurisdikciją turinčiam teismui. Toks pareiškimas turi tokį patį poveikį, tarsi būtų pateiktas jurisdikciją turinčiam teismui.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Visą laiką.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Konkretaus formato nereikalaujama; dėl ieškinių sprendžiama pagal jų turinį. Jeigu ieškinyje trūksta konkrečių duomenų, teismas priima nutartį paragindamas pašalinti ieškinio trūkumus arba jį papildyti per laikotarpį, kuris neturi būti trumpesnis nei 10 dienų.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Duomenų saugojimo ir perdavimo sąlygos išdėstytos Įstatyme Nr. 543/2005 dėl apylinkių teismų, apygardų teismų, Specialiojo teismo ir karinių teismų administracinių ir darbo tvarkos taisyklių (slovak. *zák. č. 543/2005 Z. z. v znení neskorších zmien doplnení – Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy*) (toliau – PaOR) su pakeitimais.

a) Pareiškimų teikimo internetu su sertifikuotu elektroniniu parašu procedūra reglamentuojama Įstatymu Nr. 215/2002 dėl elektroninio parašo ir tam tikrų aktų pakeitimo su pakeitimais, padarytais Įstatymu Nr. 679/2004 (slovak. *zák. č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 679/2004 Z. z.*) ir NBU Reglamentu Nr. 542/2002 dėl elektroninių parašų naudojimo verslo ir administracinių santykių srityje (slovak. *vyhláška NBÚ č. 542/2002 z. z. o spôsobe a postupe používania elektronického podpisu v obchodnom*). Tokiu būdu gautas pareiškimas perduodamas į raštinę, kurioje jis toliau apdorojamas pagal PaOR 129 straipsnį. Teismo raštinėje naudojama programinė įranga pareiškimams registruoti.

b) Pareiškimai, gauti be sertifikuoto elektroninio parašo, iš karto perduodami į raštinę, kurioje jie toliau apdorojami pagal PaOR 129 straipsnį.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Jeigu pareiškimas internetu pateikiamas be sertifikuoto elektroninio parašo, jis vėliau per 10 dienų turi būti pristatomas popierine forma arba elektronine forma su sertifikuotu elektroniniu parašu, priešingu atveju teismas jo nenagrinėja. Jeigu pareiškimas pateikiamas su sertifikuotu elektroniniu parašu, jo papildyti nereikia. Pažymimas ir įrašomas tikslus pareiškimo pristatymo laikas.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Taip, teismo rinkliavos yra mokėtinos už ieškinio ir jo priedėlių, sudarančių teismo bylą, kopiją ir už ieškinio ir jo priedėlių, kurie pristatomi šalims, kopiją, jeigu ieškinyje buvo pateiktas elektroninėmis priemonėmis ir pasirašytas sertifikuotu elektroniniu parašu pagal Įstatymą Nr. 215/2002 dėl elektroninio parašo ir tam

tikrų aktų pakeitimo su pakeitimais, padarytais Įstatymu Nr. 679/2004 ir NBU Reglamentu Nr. 542/2002 dėl elektroninių parašų naudojimo verslo ir administracinių santykių srityje, – 0,1 EUR už puslapį, tačiau mažiausiai 10 EUR už pareiškimą, kuris yra ieškinys arba prašymas pradėti procesą, ir jo priedėlius, ir 3 EUR už visus kitus pareiškimus ir jų priedėlius (Įstatymo Nr. 71/1992 dėl teismo rinkliavų (slovak. *zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších zmien a doplnení*) su pakeitimais priedo 20a punktas).

8 Ar galima atsiimti internetu pareiškimą ieškini?

Taip, kiekvieną pareiškimą galima atsiimti, nesvarbu, koku būdu jis pateiktas, – tai yra dalinis arba visiškas ieškinio atsiėmimas.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Atsakovas turi šią galimybę, bet neprivalo ja naudotis.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Elektroniniams pareiškimams skirta procedūra išdėstyta Įstatyme Nr. 543/2005 dėl apylinkių teismų, apygardų teismų, Specialiojo teismo ir karinių teismų administracinių ir darbo tvarkos taisyklių su pakeitimais.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Elektroniniams pareiškimams skirta procedūra išdėstyta Įstatyme Nr. 543/2005 dėl apylinkių teismų, apygardų teismų, Specialiojo teismo ir karinių teismų administracinių ir darbo tvarkos taisyklių su pakeitimais.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Įrodymai – tai bet kurios ir visos priemonės, iš kurių galima nustatyti bylos aplinkybes, įrodinėjimo priemonės gali būti bet kurios priemonės, kuriomis galima nustatyti bylos aplinkybes. Jie leidžiami visų rūšių procesuose. Dokumentus teismui galima pateikti vadovaujantis Civilinio proceso kodekso (slovak. *Civilný sporový poriadok*) 125 straipsniu.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Pagal Civilinio proceso kodekso 105 straipsnį rašytinius dokumentus galima įteikti internetu. Teismo dokumentas laikomas pristatytu penktą dieną nuo išsiuntimo, net jeigu adresatas jo neskaitė.

Tačiau internetu negalima įteikti teismo sprendimų, kitų rūšių teismo nutarimų, teismo šaukimų dalyvauti procese ir kitų rašytinių dokumentų, kuriuos pagal įstatymus būtina įteikti asmeniškai. Teismo sprendimą galima įteikti tik asmeniškai; įteikimas internetu neleidžiamas.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektrone forma?

Ne. Sprendimas skelbiamas naudojantis kompiuterinėmis technologijomis ir šablonu, kuriame iš anksto išspausdintas Slovakijos Respublikos herbas ir šis tekstas: „Sprendimas Slovakijos Respublikos vardu“. Rašytinį sprendimą pasirašo teisėjų kolegijos pirmininkas arba vienas posėdžiaujantis teisėjas.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Apeliacinį skundą galima pateikti internetu. Jeigu apeliacinis skundas elektrone forma pateikiamas be sertifikuoto elektroninio parašo, jis vėliau per 10 dienų turi būti pristatomas popierine forma arba elektrone forma su sertifikuotu elektroniniu parašu. Jeigu apeliacinio skundo teikėjas to nepadaro, apeliacinis skundas laikomas nepateiktu. Nutartis dėl apeliacinio skundo negali būti priimama internetu; ji turi būti priimama tik popierine forma.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Prašymas dėl sprendimo vykdymo gali būti pateikiamas internetu. Jeigu jis elektrone forma pateikiamas be sertifikuoto elektroninio parašo, jis vėliau per 10 dienų turi būti pristatomas popierine forma arba elektrone forma su sertifikuotu elektroniniu parašu. Jeigu šalis to nepadaro, prašymas laikomas nepateiktu.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, koku būdu?

Šalis ir jų teisiniai atstovai gali su bylomis susipažinti tik asmeniškai ir tik dalyvaujant teismo darbuotojui.

Paieškas teismo sprendimų duomenų bazėje galima lengviau atlikti iš Slovakijos Respublikos Teisingumo ministerijos (slovak. *Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) svetainės. Teismų sprendimų ieškoti ir su jais susipažinti gali bet kas, sprendimo paiešką galima atlikti pagal sprendimo priėmimo datą, jį priėmusį teismą, bylos numerį, sprendimo formą, sprendimo pobūdį, teisinio reguliavimo sritį, taikytas įstatymų nuostatas, sprendimą priėmusio teisėjo arba teismo pareigūno vardą ir pavardę arba pagal sprendime vartotus žodžius (vadinamąjį visą tekstą).

Paskutinis naujinimas: 14/01/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Suomija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Automatinis administravimas galimas, kai teikiami prašymai išduoti šaukimus dėl neginčijamų reikalavimų, teisinės pagalbos prašymai (ir prašymai paskirti advokatą arba valstybės skirtą teisinę pagalbą teikiantį advokatą, taip pat advokatų prašymai valstybei kompensuoti mokesčius ir išlaidas), prašymai užtikrinti vykdymą (privatinės teisės prašymai užtikrinti, kad remiantis apygardos teismo (suom. *käräjäoikeus*) nutartimi arba sprendimu būtų išieškomos skolos). Suomijoje nėra proceso, kuris būtų prieinamas tik internetu.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Ši priemonė prieinama visą laiką.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

XML šablonu gali naudotis įmonės ir organizacijos, dažnai teikiančios prašymus išduoti šaukimą. Piliečiai ir verslo subjektai gali naudotis atskira elektrone internetine forma.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Suomijos teismų automatinio administravimo priemonė apsaugota koduotu https perdavimo protokolu. Teismų pateikiami duomenys laikomi saugiamame serveryje, iš kurio suinteresuotosios šalys gali atsisiųsti savo dokumentus.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Norėdami atsisiųsti bylas iš saugaus serverio, vartotojai turi prisijungti.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip ji galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo neelektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Už elektroninius procesus imami tie patys mokesčiai kaip ir už neelektroninius. Kiekvieno proceso pabaigoje apygardos teismai paima mokesčius iš prašymų teikėjų ir ieškovų. Mokesčio dydis priklauso nuo bylos pobūdžio ir proceso sudėtingumo.

8 Ar galima atsiimti internetu pareiškimą ieškini?

Elektroniniams procesams taikomi tie patys principai kaip ir tradicinėmis, neelektroninėmis, priemonėmis pateiktiems ieškiniams.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Atsakovai gali pateikti atsiliepimus internetu, tačiau naudoti interneto neprivaloma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Civilinėse bylose elektroniniai ir neelektroniniai procesai nesiskiria.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Civilinėse bylose elektroniniai ir neelektroniniai procesai nesiskiria.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Taip. Prašymai išduoti šaukimą, atsiliepimai į ieškinius ir kiti teismo dokumentai taip pat gali būti teismams siunčiami e. paštu.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Dokumentai, kurių gavimo nereikia patvirtinti (atsiliepimai į ieškinius, šaukimai į parengiamuosius ir pagrindinius posėdžius, supaprastinto arba pagreitinto proceso sprendimai), suinteresuotosioms šalims gali būti siunčiami e. paštu.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Pateikus prašymą, teismo sprendimai suinteresuotosioms šalims gali būti siunčiami elektroniniu būdu. Gavėjas arba jo atstovas turi prisijungti, kad atsisiųstų teismo sprendimus iš internetinės sistemos.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Elektroniniu būdu teikti apeliacinių skundų šiuo metu neįmanoma.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Prašymai išieškoti priteistas skolas gali būti teikiami elektroniniu būdu. Automatinis administravimas galimas, kai teikiami privatinės teisės prašymai remiantis apygardos teismo nutartimi arba sprendimu išieškoti skolas.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, koku būdu?

Taip. Jeigu procesas buvo pradėtas internetu, ieškovai savo bylų nagrinėjimo eigą gali stebėti prisijungę prie internetinės sistemos.

Paskutinis naujinyimas: 14/03/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Automatizuotas tvarkymas - Švedija

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Švedijoje prašymą įteikti šaukimą į ginčo teisena nagrinėjamą bylą ieškovas arba jo atstovas turi pateikti raštu ir asmeniškai pasirašyti. Reikalavimas pasirašyti reiškia, kad prašymo įteikti šaukimą negalima paduoti elektroniniu būdu.

Ši taisyklė taip pat taikoma prašymams dėl mokėjimo įsakymų, kurie pateikiami Švedijos vykdymo tarnybai. Tačiau dėl mokėjimo įsakymo Švedijos vykdymo tarnyba turi tam tikras galimybes taikyti išimtis asmenims, kurie pateikia daug prašymų dėl mokėjimo įsakymų.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Iš atsakymo į 1 klausimą galima matyti, kad tai yra įmanoma tik tam tikrose išimtinėse supaprastinto proceso tvarka nagrinėjamose bylose.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Galimybių pareikšti ieškinį internetu nėra.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Galimybių pareikšti ieškinį internetu nėra.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Galimybių pareikšti ieškinį internetu nėra.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Galimybių pareikšti ieškinį internetu nėra.

7 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kaip ji galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Galimybių pareikšti ieškinį internetu nėra.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Galimybių pareikšti ieškinį internetu nėra.

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepimą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Galimybių pareikšti ieškinį internetu nėra. Tačiau iš atsakymo į 12 klausimą galima matyti, kad atsiliepimą į ieškinį ir kitus procesinius dokumentus paprastai galima pateikti internetu, jeigu jų nebūtina asmeniškai pasirašyti.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį?

Galimybių pareikšti ieškinį internetu nėra.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Galimybių pareikšti ieškinį internetu nėra.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Elektroniniu būdu galima pateikti dokumentus, kurių nereikia pasirašyti asmeniškai. Tai iš esmės reiškia, kad elektroniniu būdu galima pateikti visus dokumentus, išskyrus prašymą įteikti šaukimą. Tačiau teismas konkrečioje byloje gali nuspręsti, kad nepasirašytą elektroniniu būdu pateikto dokumento originalą siuntėjas turi patvirtinti originaliu pasirašytu dokumentu.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Institucijai nėra jokių kliūčių siųsti dokumentą elektroniniu būdu ir gauti patvirtinimą apie dokumentą e. paštu, pvz., jeigu tai laikoma būtina pagal galiojančias nuostatas, susijusias su asmens duomenimis, ir pan.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Sprendimas siunčiamas įprastu paštu, išskyrus atvejus, kai šalis pageidauja teismo sprendimą gauti kitokiu būdu. Kai tinkama, pvz., remiantis galiojančiomis nuostatomis, susijusiomis su asmens duomenimis, dokumentai, užuot juos siuntus įprastu paštu, gali būti siunčiami faksu ar e. paštu arba įteikiami naudojant kitokį elektroninį formatą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Apeliacinį skundą įmanoma paduoti e. paštu. Teismas prireikus gali paprašyti, kad apeliacinio skundo siuntėjas jį patvirtintų pateikdamas originalų pasirašytą dokumentą.

Dėl šaukimų žr. atsakymą į 13 klausimą.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Prašymą dėl vykdymo žodžiu arba raštu gali pateikti teisę turinti šalis arba jos atstovas. Norėdamas pateikti žodinį prašymą, pareiškėjas (šalis, kuri siekia, kad būtų atlikti vykdymo veiksmai) turi kreiptis į Švedijos vykdymo tarnybą. Rašytinį prašymą turi pasirašyti pareiškėjas arba jo atstovas. Tačiau Švedijos vykdymo tarnyba gali leisti šaliai, norinčiai pateikti daug prašymų, pateikti juos elektroniniu būdu.

17 Ar šalis arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, kokiu būdu?

Ne.

Paskutinis naujinimas: 14/03/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.